Dosar nr. 2-1226/2024;
2-24033176-48-2-26032024

H O T Ă R Î R E
în numele Legii

11 noiembrie 2024 mun.Straseni

Judecătoria Străşeni sediul Central
Instanţă compusă din:
Preşedintele şedinţei, judecătorul Silvia Ţurcan
Grefier Adriana Baiuş, Maria Vlas

Cu participarea reclamantului Strişca Rodica, în lipsa pîrîtului Ursu Dumitru, intervenientului accesoriu Agenţia Teritorială de Asistenţă Socială Centru-Est

a examinat în şedinţă de judecată publică cauza civilă la cererea reclamantului Strişca Rodica către Ursu Dumitru, intervenient accesoriu Agenţia Teritorială de Asistenţă Socială Centru-Est, privind decăderea din drepturile părinteşti,

a c o n s t a t a t :

La data de 25.03.2024, reclamantul Strişca Rodica s-a adresat cu cerere de chemare în judecată către Urdu Dumitru, intervenient accesoriu Agenţia Teritorială de Asistenţă Socială Centru-Est, privind decăderea din drepturile părinteşti.

În motivarea acţiunii reclamantul, a invocat că cu pârâtul Ursu Dumitru a fost în relaţii de căsătorie. De la viaţa de familie au doi copii minori: *****, născută la data de ***** şi *****, născut la data de *****.

În condiţiile în care nu a mai fost posibil să formeze o familie, în anul 2016 a înaintat la Judecătoria Orhei o cerere de chemare în judecată privind desfacerea căsătoriei şi stabilirea domiciliului copiilor minori cu reclamanta. În consecinţă, prin hotărîrea instanţei de judecată nr. 2-2001/2016 din 25 aprilie 2017, căsătoria dintre reclamantă şi pârât a fost desfăcută, iar domiciliul copiilor minori a fost stabilit cu mama. Totodată, prin aceiaşi hotărîre s-a dispus încasarea din contul pârâtului Ursu Dumitru în beneficiul reclamantei a sumei de 1 000 lei lunar pentru copilul minor ***** şi 700 lei lunar pentru copilul minor *****, cu titlu de pensie de întreţinere. Ulterior, prin hotărîrea Judecătoriei Orhei, sediul Central din 12 octombrie 2023, cuantumul pensiei de întreţinere a copiilor minori a fost majorat la suma de 2 000 lei lunar pentru fiecare copil.

Susţine reclamantul că, după desfacerea căsătoriei şi separarea cu traiul, pârâtul Ursu Dumitru a dispărut din viaţa copiilor şi relaţia tată-copil s-a rupt. Or, legătura părinte-copil trebuie sa fie una pozitivă şi echilibrata şi să creasca progresiv. Copilul are nevoie de un climat familial echilibrat în care să se simtă în siguranţă şi să aibă parte de o comunicare eficientă cu părinţii săi.

Acest lucru este posibil dacă părinţii sunt atenţi la nevoile copilului, se preocupă de educaţia lui, sunt afectuoşi şi participă la evenimentele importante din viaţa lui. Părintele care nu se implica în educaţia şi creşterea copiilor, manifestă indiferenţă faţă de soarta ultimilor. Prin urmare, copiii nu se simt respectaţi de părinte, ci mai degrabă ignoraţi şi sunt deranjaţi de

prezenţa acestuia în viaţa sa. În aceste circumstanţe nu se construieşte nici un fel de relaţie între un astfel de părinte şi copilul său, pentru că lipsesc interacţiunile dintre ei.

Menţionează reclamanta că, pîrîrtul Ursu Dumitru nu îşi execută obligaţia impusă de Codul familiei de a-şi întreţine copii minori. Or, potrivit informaţiei eliberate de executorul judecătoresc, acesta are o restanţă la plata pensiei de întreţinere a copiilor minori în sumă de 138 000 lei, nefăcând achitarea pensiei de întreţinere deja de 85 de luni.

Solicită reclamanta decăderea din drepturile părinteşti a pârâtului Ursu Dumitru, în privinţa copiilor minori *****, născută la data de ***** şi *****, născut la data de *****.

În şedinţa de judecată, reclamanta Strişca Rodica a susţinut cererea de chemare în judecată şi a solicitat admiterea acesteia în sensul formulat.

În şedinţa de judecată, pârâtul Ursu Dumitru, fiind citat legal, nu s-a prezentat, însă prin cererea din 28.10.2024 a solicitat examinarea cauzei în lipsa sa. Totodată a menţionat că nu recunoaşte acţiunea, nu este de acord să fie decăzut din drepturi părinteşti, de aceia solicită respingerea cererii de chemare în judecată înaintată de Strişca Rodica (f.d.34 verso).

În şedinţa de judecată, reprezentantul Serviciului Teritorial de Asigurări Sociale Orhei al Agenţiei Teritoriale de Asistenţă Socială Centru-Est, nu s-a prezentat, însă prin intermediul Secţiei de Evidenţă şi Documentare Procesuală a Judecătoriei Străşeni, sediul Central, a depus Referinţa la cererea de chemare în judecată privind decăderea din drepturi părinteşti cu numărul de intrare 3060 din 29.10.2024 (f.d.37-38), şi a solicitat examinarea cauzei în lipsă. (f.d.38 verso).

Potrivit referinţei, şeful Serviciului Teritorial de Asigurări Sociale Orhei al Agenţiei Teritoriale de Asistenţă Socială Centru-Est a indicat că, acţiunea înaintată de reclamant versus pârât, privind decăderea din drepturile părinteşti a tatălui Ursu Dimitru faţă de copii minori ***** şi *****, eschivarea de la exercitarea obligaţiilor părinteşti care ar innclude acţiunile sau inacţiunile sistematice ale părinţilor care pun în pericol sănătatea fizică şi psihică a copilului, dezvoltarea lui morală, asigurarea condiţiilor de trai şi materiale, primejduiesc învăţătura şi instruirea copilului, care stau la baza decăderii din drepturi părinteşti.

Referindu-se în speţă la pretenţia de fapt a reclamantei care invocă drept temei pentru a lipsi pârâtul de drepturi părinteşti - după desfacerea căsătoriei şi separarea cu traiul, pârâtul a dispărut din viaţa copiilor şi relaţia tată â copil s-a rupt. Pârâtul nu achită pensia de întreţinere a copiilor minori şi nu participă nici într-un fel la creşterea şi educarea copiilor atât material/financiar, cât şi emoţional.

În concluzie, menţionează că, reclamanta a prezentat probe pertinente ce demonstrează cu certitudine că acţiunile/inacţiunile pârâtului se încadrează în prevederile legale ale Republicii Moldova. De aceia, Autoritatea Tutelară Teritorială solicită instanţei ca la pronunţarea asupra acţiunii civile privimd decăderea din drepturi părinteşti să ţină cont în exclusivitate de interesul superior al copiilor.

Audiind explicaţiile participanţilor la proces, studiind materialele cauzei, instanţa de judecată consideră că acţiunea este întemeiată şi urmează a fi admisă, din următoarele considerente.

În conformitate cu prevederile art.118 alin.(1) şi (3) Cod de procedură civilă, fiecare parte trebuie să dovedească circumstanţele pe care le invocă drept temei al pretenţiilor şi obiecţiilor sale dacă legea nu dispune altfel. Circumstanţele care au importanţă pentru soluţionarea justă a cauzei sînt determinate definitiv de instanţa judecătorească pornind de la pretenţiile şi obiecţiile părţilor şi ale altor participanţi la proces, precum şi de la normele de drept material şi procedural ce urmează a fi aplicate.

Conform art.121 şi art.122 alin.(1) Cod de procedură civilă, instanţa judecătorească reţine spre examinare şi cercetare numai probele pertinente care confirmă, combat ori pun la îndoială concluziile referitoare la existenţa sau inexistenţa de circumstanţe, importante pentru soluţionarea justă a cazului. Circumstanţele care, conform legii, trebuie confirmate prin anumite mijloace de probaţiune nu pot fi dovedite cu nici un fel de alte mijloace probante.

În conformitate cu art.130 alin.(1)-(4), art.240 alin.(1) şi (3) Cod de procedură civilă, instanţa judecătorească apreciază probele după intima ei convingere, bazată pe cercetarea multiaspectuală, completă, nepărtinitoare şi nemijlocită a tuturor probelor din dosar în ansamblul şi interconexiunea lor, călăuzindu-se de lege. Niciun fel de probe nu au pentru instanţa judecătorească o forţă probantă prestabilită fără aprecierea lor. Fiecare probă se apreciază de instanţă privitor la pertinenţa, admisibilitatea, veridicitatea ei, iar toate probele în ansamblu, privitor la legătura lor reciprocă şi suficienţa pentru soluţionarea cauzei.

În şedinţa de judecată s-a constatat că din relaţia de căsătorie dintre Strişca Rodica şi pârâtul Ursu Dumitru, s-au născut doi copii minori *****, a.n.***** şi *****, a.n.*****, fapt confirmat prin certificatul de naştere seria ***** şi respectiv prin certificatul de naştere seria ***** (f.d.9,10).

La fel, în şedinţa de judecată s-a constatat că, prin hotărârea Judecătoriei Orhei nr.2-2011/2016 din 25.04.2017 a fost desfăcută căsătoria dintre reclamantă şi pârât, a fost stabilit domiciliul copiilor minori cu mama şi s-a dispus încasarea din contul pârâtului Ursu Dumitru în beneficiul reclamantei a sumei de 1 000 lei lunar pentru copilul minor ***** şi 700 lei lunar pentru copilul minor *****, cu titlu de pensie de întreţinere (f.d.16).

Prin hotărîrea Judecătoriei Orhei, sediul Central nr.2-2015/2023 din 12 octombrie 2023 cuantumul pensiei de întreţinere a copiilor minori a fost majorat la suma de 2 000 lei lunar pentru fiecare copil (f.d.14-15).

Potrivit încheierii nr.039p/a-825/17 din 13.03.2024 emisă de executorul judecătoresc Dudnicenco Eugeniu, s-a stabilit restanţa la plata pensiei de întreţinere încasată de la Ursu Dumitru, în mărime de 138 000 lei pe prioada de 85,5 luni (f.d.17), prin urmare, se atestă o restanţă din partea pârâtului Ursu Dumitru la plata pensiei de întreţinere.

La data de 25.03.2024, Strişca Rodica s-a adresat cu cerere de chemare în judecată către Ursu Dumitru, intervenient accesoriu Agenţia Teritorială de Asistenţă Socială Centru-Est privind decăderea din drepturile părinteşti.

La fel, instanţa de judecată reţine că, în temeiul art.58 alin. (1) din Codul familiei, părinţii au drepturi şi obligaţii egale faţă de copii, indiferent de faptul dacă copiii sunt născuţi în căsătorie sau în afara ei, dacă locuiesc împreună cu părinţii sau separat.

Conform art.9 din Convenţia cu privire la drepturile copilului (adoptată de Adunarea generală a Organizaţiei Naţiunilor Unite la 29 noiembrie 1989, intrată în vigoare la 2 septembrie 1990), statele părţi vor veghea ca nici un copil să nu fie separat de părinţii săi împotriva voinţei acestora, exceptând situaţia în care autorităţile competente decid, sub rezerva revizuirii judiciare şi cu respectarea legilor şi a procedurilor aplicabile, că această separare este în interesul suprem al copilului.

În conformitate cu art. 60 alin. (1)-(3) din Codul familiei, părinţii au dreptul şi sânt obligaţi să-şi educe copiii conform propriilor convingeri, indiferent de faptul dacă locuiesc împreună sau separat. Părinţii poartă răspundere pentru dezvoltarea fizică, intelectuală şi spirituală a copiilor şi au prioritate la educaţia lor faţă de oricare alte persoane. Părinţii sânt obligaţi să asigure frecventarea de către copil a şcolii pînă la sfârşitul anului de învăţământ în care acesta atinge

vârsta de 16 ani. Instituţia de învăţământ şi forma de instruire sânt alese de către părinţi, cu luarea în considerare a opiniei copilului.

Potrivit dispoziţiilor art.62 alin.(1), (2) şi (4) din Codul familiei, drepturile părinţilor nu pot fi exercitate contrar intereselor copilului lor. Părinţii nu pot prejudicia sănătatea fizică şi psihică a copilului. Metodele de educaţie a copilului, alese de părinţi, vor exclude comportamentul abuziv, insultele şi maltratările de orice fel, discriminarea, violenţa psihică şi fizică, aplicarea pedepselor corporale, antrenarea în acţiuni criminale, iniţierea în consumul de băuturi alcoolice, folosirea substanţelor stupefiante şi psihotrope, practicarea jocurilor de noroc, cerşitul şi alte acte ilicite. Părinţii poartă răspundere, în modul stabilit, pentru exercitarea drepturilor părinteşti în detrimentul intereselor copilului.

În corespundere cu art.67 din Codul familiei, părinţii pot fi decăzuţi din drepturile părinteşti dacă: a) se eschivează de la exercitarea obligaţiilor părinteşti, inclusiv de la plata pensiei de întreţinere; b) refuză să ia copilul din maternitate sau dintr-o altă instituţie curativă, educativă, dintr-o instituţie de asistenţă socială sau alta similară; c) fac abuz de drepturile părinteşti; d) se comportă cu cruzime faţă de copil, aplicând violenţa fizică sau psihică, atentează la inviolabilitatea sexuală a copilului; e) prin comportare amorală, influenţează negativ asupra copilului; f) suferă de alcoolism cronic sau de narcomanie; g) au săvârşit infracţiuni premeditate contra vieţii şi sănătăţii copiilor sau a soţului; precum şi h) în alte cazuri când aceasta o cer interesele copilului.

Conform art.68 alin.(2) din Codul familiei, acţiunea privind decăderea din drepturile părinteşti poate fi pornită de celălalt părinte, tutorele copilului, autoritatea tutelară sau procurorul. Criteriul de bază în toate litigiile de familie în care sunt implicaţi copii minori îl reprezintă principiul asigurării şi promovării cu prioritate a interesului superior al copilului.

Raportând circumstanţele de fapt la normele de drept citate supra, instanţa de judecată consideră că, la caz sunt întrunite temeiurile legale pentru decăderea pârâtului Ursu Dumitru din drepturile părinteşti asupra fiului său *****, născut la ***** şi asupra fiicei sale *****, născută la *****.

În aceeaşi ordine de idei, instanţa de judecată reţine că, prin Declaraţia drepturilor copilului din 1959 se dispune că copilul se va bucura de o protecţie specială şi i se vor oferi facilităţi prin lege şi prin alte mijloace menite să-i asigure o dezvoltare fizică, mentală, spirituală şi socială normale, în condiţiile libertăţii şi demnităţii. În adoptarea legilor necesare realizării acestui scop se va avea în vedere interesul superior al copilului.

La fel, Convenţia cu privire la drepturile copilului în art.3 alin.(1) spune că, în toate acţiunile care privesc copiii, întreprinse de instituţiile de asistenţă socială publice sau private, de instanţele judecătoreşti, autorităţile administrative sau de organele legislative, interesele copilului vor prevala.

Această concluzie derivă şi din prevederile art.18 din Convenţia pentru protecţia copilului, care prevede că statele părţi vor depune eforturi pentru asigurarea recunoaşterii principiului potrivit căruia ambii părinţi au responsabilităţi comune pentru creşterea şi dezvoltarea copilului. Părinţii sau, după caz, reprezentanţii săi legali sunt principalii responsabili de creşterea şi dezvoltarea copilului. Aceştia trebuie să acţioneze, în primul rând, în interesul suprem al copilului.

O reglementare similară se regăseşte şi în art. 27 alin. (2) din Convenţie, ce prevede că părinţilor şi oricăror altor persoane care au în grijă un copil le revine în primul rând responsabilitatea de a asigura, în limita posibilităţilor şi a mijloacelor lor financiare, condiţiile de viaţă necesare dezvoltării copilului.

Astfel, instanţa va soluţiona cauza civilă privind decăderea din drepturile părinteşti prin prisma principiului enunţat, având în vedere că soluţionarea cauzei în strictă conformitate cu normele legale constituie în sine o garanţie de protecţie a interesului superior al copilului, cât şi a familiei.

Prin urmare, reţine instanţa de judecată că, potrivit cadrului legal pertinent, părinţii au obligaţia pozitivă de asigurare a creşterii, educaţiei, întreţinerii copiilor minori şi nu pot prejudicia sănătatea fizică şi psihică a copilului, acţionarea în contradictoriu cu interesele supreme ale copilului şi eschivarea de la exercitarea obligaţiunilor părinteşti constituind temei pentru decăderea părintelui din drepturile părinteşti.

Remarcă instanţa faptul că, decăderea din drepturile părinteşti, este cea mai gravă sancţiune civilă luată împotriva părinţilor pentru greşita exercitare a drepturilor şi îndatoririlor de părinte, are loc numai pe cale judecătorească.

Totodată, instanţa de judecată reţine că, decizia de a suspenda sau suprima relaţiile între un copil şi părinţii săi trebuie să se supună, în orice ipoteză, principiului proporţionalităţii şi poate fi luată numai în cazuri ce ating un nivel suficient de gravitate.

Curtea Europeană a Drepturilor Omului a stabilit că măsurile ce privesc privarea totală a unui părinte de drepturile sale parentale nu trebuie aplicate decât în circumstanţe excepţionale şi nu pot fi justificate decât dacă ele sunt inspirate dintr-o exigenţă primordială ce priveşte interesul suprem al copilului.

În acest sens, instanţa reţine şi jurisprudenţa CtEDO în cauzele privind decăderea din drepturile părinteşti, potrivit căreia, în cauzele de acest fel, examinarea elementelor care servesc cele mai bine interesele copilului este întotdeauna de o importanţă fundamentală (cauza Johansen vs Norvegia, hotărârea din 7 august 1996).

Totodată, CEDO subliniază că acest interes prezintă un dublu aspect (cauza Gnahore) pe de o parte, să le garanteze copiilor o evoluţie într-un mediu sănătos şi pe de altă parte, să menţină legăturile acestora cu familia, cu excepţia cazului în care aceasta s-a arătat a fi nedemnă (cauza Maumousseau şi Washington vs Franţa, hotărârea din 6 decembrie 2007).

Prin urmare, potrivit probelor anexate la materialele cauzei se atestă că, pârâtul manifestă o neglijenţă faţă de copii săi, neasigurând o întreţinere corespunzătoare, neglijând necesităţile fizice şi educaţionale ale copiilor săi, este inert faţă de soarta copiilor săi, nu este preocupat de condiţiile în care aceaştia locuiesc, de starea sănătăţii minorilor, situaţie ce denotă cert eschivarea acestuia de la exercitarea atribuţiilor părinteşti.

Totodată este de menţionat că, pârâtul are restanţă la plata pensiei pentru întreţinerea copiilor minori ***** şi *****, în mărime de 138 000 lei, stabilită prin încheierea nr. 039p/a-825/17 din 13.03.2024 emisă de executorul judecătoresc Dudnicenco Eugeniu, restanţa acumulându-se din motiv că, pârâtul se eschivează efectuarea plăţilor timp de 85,5 luni (f.d.17).

La caz, instanţa de judecată atestă că, copiii minori sunt educaţi, instruiţi şi întreţinuţi doar de către mama sa, pârâtul nefiind prezent în educaţia, instruirea şi întreţinerea minorilor.

Prin urmare, din parte pârâtului, se demonstrează neglijenţă la îndeplinirea îndatoririlor părinteşti, abandonând şi ignorând copiii cu desăvârşire, iar din explicaţiile părţii reclamante rezultă că, educaţia în familie o îndeplineşte doar mama. Toate cele necesare pentru dezvoltarea armonioasă a copiilor şi sănătate o îndeplineşte mama, lipsind legătura între copii si tată.

În conformitate cu art.74 alin. (1) din Codul familiei, părinţii sunt obligaţi să-şi întreţină copiii minori şi copiii majori inapţi de muncă care necesită sprijin material.

Astfel, instanţa de judecată consideră că, reclamanta a prezentat probe admisibile şi pertinente prin prisma art.118 în coroborare cu articolele 121-122 din Codul de procedură civilă,

pentru decăderea pârâtului Ursu Dumitru din drepturile părinteşti, or din materialele cauzei se constată cert faptul eschivării pârâtului de la îndeplinirea obligaţiilor sale părinteşti, inclusiv a celei de întreţinere, în raport cu copiii minori, ceea ce impune, drept consecinţă, decăderea acestuia din drepturile părinteşti, şi anume: pârâtul ignoră obligaţiile sale părinteşti, inclusiv nu participă la educarea şi instruirea copiilor minori, precum şi la întreţinerea acestora, inclusiv prin plata pensiei de întreţinere stabilite prin hotărâre judecătorească; pârâtul manifestă atitudine nepăsătoare faţă necesităţile şi interesele copiilor; comunicarea între pârât şi copiii săi a încetat, or acesta nu îşi vizitează copii, la caz, fiind incident temeiul prevăzut de art. 67 lit. a) Codul familiei pentru decăderea părintelui din drepturile părinteşti.

Totodată instanta nu poate retine argumentele pârâtului Ursu Dumitru expuse în cererea din 28.10.2024 (f.d.34 verso), precum că periodic se duce la copii şi le duce bunuri, or careva probe în acest sens nu au fost administrate, şi declaratiile acestuia sunt doar declarative.

Aşadar, cumulul circumstanţelor expuse supra denotă cert întrunirea în speţă a temeiurilor legale de decădere a pârâtului Ursu Dumitru din drepturile părinteşti asupra asupra copilului minor *****, născut la ***** şi *****, născută la *****, care se află la întreţinerea şi educaţia reclamantei Strişca Rodica, soluţie ce urmează a fi realizată în interesul suprem al copiilor.

Din considerentele menţionate supra, instanţa de judecată consideră necesar de a admite cererea de chemare în judecată depusă de reclamanta Strişca Rodica către Ursu Dumitru cu privire la decăderea din drepturile părinteşti.

Conform art. 61, 67-69 Codul Familiei al RM, în conformitate cu art.236-241 CPC RM instanţa de judecată,-

H O T Ă R Ă Ş T E :

A admite acţiunea.

A-l decădea pe Ursu Dumitru, născut la *****, IDNP *****, domiciliat în s.*****, ***** din drepturile părinteşti asupra copilului minor *****, născut la *****, IDNP ***** si *****, născută la *****, IDNP *****.

Hotărârea poate fi atacată cu apel la Curtea de Apel Chişinău în termen de 30 zile de la data pronunţării dispozitivului hotărârii, prin intermediul judecătoriei Străşeni, sediul Central.

Preşedinte de şedinţă
Judecător **Silvia Ţurcan**